

Zákony

Zákon NR SR č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení zákona č. 125/2006 Z. z. zrušuje čl. IV., zákona č. 238/2006 Z. z., zákona č. 21/2007 Z. z., zákona č. 94/2007 Z. z., zákona č. 335/2007 Z. z., zákona č. 408/2008 Z. z., zákona č. 120/2010 Z. z., zákona č. 137/2010 Z. z. zrušuje čl. V., zákona č. 145/2010 Z. z., zákona č. 350/2011 Z. z., zákona č. 143/2013 Z. z., zákona č. 314/2014 Z. z., zákona č. 54/2015 Z. z., zákona č. 91/2016 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 96/2017 Z. z., zákona č. 87/2018 Z. z., zákona č. 18/2018 Z. z. a zákona č. 177/2018 Z. z.

(1) Tento zákon upravuje

- a) podmienky mierového využívania jadrovej energie,
- b) podmienky výkonu štátnej správy, podmienky výkonu štátneho dozoru a pôsobnosť Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“)
 1. v oblasti jadrovej bezpečnosti jadrových zariadení,
 2. pri mierovom využívaní jadrovej energie,
 3. pri preprave rádioaktívneho materiálu,
 4. pri fyzickej ochrane jadrových zariadení, jadrových materiálov, vyhorelého jadrového paliva,
 5. pri fyzickej ochrane pri preprave rádioaktívneho materiálu a
 6. pri havarijnom plánovaní,
- c) kategorizáciu jadrových materiálov, podmienky nakladania s jadrovými materiálmi,
- d) podmienky zodpovedného a bezpečného nakladania s rádioaktívnym odpadom a s vyhorelým jadrovým palivom tak, aby sa zabránilo neprimeranému zaťaženiu budúcich generácií a zabezpečovala sa ochrana pracovníkov^{1aaa)} a verejnosti aj za splnenia podmienok podľa osobitných predpisov,^{1aa)}
- e) podmienky na zaručenie vysokej úrovne jadrovej bezpečnosti a jej sústavného zvyšovania aj na účely splnenia podmienok podľa osobitného predpisu;^{1aaaa)} súčasne dopĺňa základné normy ochrany zdravia verejnosti a zdravia pracovníkov voči nebezpečenstvu ionizujúceho žiarenia uvedené v medzinárodnej zmluve, ktorou je Slovenská republika viazaná,^{1aaaaa)} ak ide o jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení, a zároveň ním nie sú dotknuté osobitné predpisy na ochranu zdravia pracovníkov a obyvateľov pred nežiadúcimi účinkami ionizujúceho žiarenia,^{1aaaa)}
- f) podmienky overovania osobitnej odbornej spôsobilosti zamestnancov držiteľov povolení podľa § 5 ods. 3 a odbornej spôsobilosti zamestnancov držiteľov povolení podľa § 5 ods. 3,
- g) systém havarijnej pripravenosti,
- h) práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pri mierovom využívaní jadrovej energie,
- i) priestupky a iné správne delikty na úseku jadrového dozoru.

(2) Tento zákon upravuje aj systém dozoru na území Slovenskej republiky pri cezhraničnej preprave rádioaktívneho odpadu a vyhorelého jadrového paliva vrátane vyhorelého jadrového paliva vyvázaného na prepracovanie a ich kontroly na území Slovenskej republiky, ktorý sa vzťahuje na cezhraničnú prepravu rádioaktívneho odpadu a vyhorelého jadrového paliva, ak

- a) je Slovenská republika krajinou pôvodu, krajinou určenia alebo krajinou tranzitu prepravovaného rádioaktívneho odpadu alebo vyhorelého jadrového paliva a
- b) množstvo a koncentrácia zásielky presahuje úrovne, pre ktoré sa nevyžaduje oznámenie podľa osobitného predpisu.¹⁾

(3) Systém dozoru a kontroly pri cezhraničnej preprave rádioaktívneho odpadu a vyhoretého jadrového paliva sa nevzťahuje na cezhraničnú prepravu

- a) nepoužívaných žiaričov^{1a)} dodávateľovi alebo výrobcovi rádioaktívnych žiaričov alebo uznanému zariadeniu,
- b) rádioaktívnych materiálov získaných na ďalšie použitie prostredníctvom prepracovania,
- c) odpadu, ktorý obsahuje iba prirodzene sa vyskytujúce rádionuklidy.

Zákon NR SR č. 238/2006 Z. z. o Národnom jadrovom fonde na vyradovanie jadrových zariadení a na nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi (zákon o jadrovom fonde) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 528/2006 Z. z., zákona č. 94/2007 Z. z., zákona č. 408/2008 Z. z., zákona č. 143/2010 Z. z., zákona č. 550/2011 Z. z. zákona č. 251/2012 Z. z. – ruší čl. IV, zákona č. 391/2012 Z. z., zákona č. 143/2013 Z. z. a zákona č. 87/2018 Z. z.

Týmto zákonom

(1) Zriaďuje sa štátny účelový fond¹⁾ Národný jadrový fond na vyradovanie jadrových zariadení a na nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi (ďalej len „jadrový fond“).

Jadrový fond je právnická osoba so sídlom v Bratislave.

(2) Jadrový fond sústreďuje a spravuje finančné prostriedky podľa § 7 ods. 1 určené na záverečnú časť jadrovej energetiky, na nakladanie s jadrovými materiálmi a rádioaktívnymi odpadmi, ktorých pôvodca nie je známy^{1a)} a na záverečnú časť nakladania s inštitucionálnymi rádioaktívnymi odpadmi^{1b)}, ktoré v dostatočnom množstve a transparentným a nediskriminačným spôsobom poskytuje osobám uvedeným v § 10 ods. 1 na úhradu oprávnených nákladov vynaložených na účely podľa § 9 ods. 1 za podmienok uvedených v § 10 a v súlade so záväzkami Slovenskej republiky vyplývajúcimi z medzinárodnej dohody²⁾.

(3) Záverečná časť jadrovej energetiky pozostáva z týchto činností:

- a) ukončenie prevádzky jadrového zariadenia³⁾ na účely vyradovania,⁴⁾
- b) vyradovanie jadrových zariadení vrátane nakladania s rádioaktívnymi odpadmi z tohto vyradovania,
- c) ukladanie vyhoretého jadrového paliva vrátane prepravy na ukladanie,
- d) inštitucionálna kontrola⁵⁾ úložísk rádioaktívnych odpadov a vyhoretého jadrového paliva,
- e) skladovanie vyhoretého jadrového paliva v samostatnom jadrovom zariadení po odstavení jadrového zariadenia na účely vyradovania jadrového zariadenia do ukončenia prevádzky jadrového zariadenia, v ktorom bolo vyhoreté jadrové palivo ožiarené a trvalo vybrané, až do jeho umiestnenia do úložiska vyhoretého jadrového paliva.

(4) Finančné prostriedky jadrového fondu možno použiť len na účely uvedené v § 9 ods. 1. Majetok a finančné prostriedky jadrového fondu nemožno použiť na podnikanie, založenie právnickej osoby alebo ako vklad do podnikania iných právnických osôb alebo fyzických osôb.

(5) Jadrový fond pri výkone svojej pôsobnosti spolupracuje s obdobnými inštitúciami iných členských štátov Európskej únie, informuje tieto inštitúcie o finančnom zabezpečení vyradovania jadrových zariadení, nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a s rádioaktívnymi odpadmi.

(6) Na účely tohto zákona sa za Európsku úniu považuje aj Európske spoločenstvo pre atómovú energiu.

Zákon NR SR č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov

(1) Tento zákon upravuje

- a) výkon štátnej správy v oblasti radiačnej ochrany a výkon štátneho dozoru v oblasti radiačnej ochrany (ďalej len „štátny dozor“),
- b) podmienky na vykonávanie činnosti
 1. vedúcej k ožiareniu,
 2. v prostredí s prírodným ionizujúcim žiarením,
- c) podmienky na poskytovanie služby dôležitej z hľadiska radiačnej ochrany,
- d) požiadavky na

1. ochranu pracovníkov a obyvateľov pred ožiareními radónom vo vnútornom ovzduší budov, vonkajším ožiareními zo stavebného materiálu a pretrvávajúcim ožiareními, ktoré je dôsledkom núdzovej situácie alebo dôsledkom ľudskej činnosti v minulosti,
 2. zaistenie bezpečnosti rádioaktívneho žiariča a rádioaktívneho materiálu,
 3. monitorovanie radiačnej situácie,
- e) obmedzovanie ožiarenia z pitnej vody,¹⁾ prírodnej minerálnej vody²⁾ a pramenitej vody,³⁾
- f) pripravenosť na núdzovú situáciu ožiarenia,
- g) povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pri zabezpečovaní radiačnej ochrany.
- (2) Tento zákon sa vzťahuje na plánovanú situáciu ožiarenia, existujúcu situáciu ožiarenia alebo na núdzovú situáciu ožiarenia zahŕňajúcu riziko ožiarenia, ktoré nemožno zanedbať z hľadiska radiačnej ochrany alebo vplyvu na životné prostredie v rámci dlhodobej ochrany zdravia obyvateľstva.
- (3) Tento zákon sa nevzťahuje na
- a) ožiarenie kozmickým žiarením na úrovni, ktorá je bežná na zemskom povrchu,
 - b) nadzemné ožiarenie ionizujúcim žiarením z rádionuklidov prítomných v zemskej kôre neporušenej ľudskou činnosťou,
 - c) ožiarenie prírodnými rádionuklidmi na úrovni bežne sa vyskytujúcej v ľudskom tele,
 - d) ožiarenie jednotlivca z obyvateľstva alebo pracovníka, ktorý nie je členom posádky lietadla alebo kozmickej lode, kozmickým žiarením počas letu alebo pobytu v kozmickom priestore,
 - e) ožiarenie návštevníka jaskyne,
 - f) ožiarenie z prírodnej liečivej vody uznanej podľa osobitného predpisu.⁴⁾

Vyhlášky

Vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 100/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na obmedzovanie ožiarenia z pitnej vody, z prírodnej minerálnej vody a z pramenitej vody

Vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 99/2018 Z. z. o zabezpečení radiačnej ochrany

(1) Táto vyhláška upravuje

a) podrobnosti o

1. zabezpečení radiačnej ochrany obyvateľov a pracovníkov pri vykonávaní činnosti vedúcej k ožiareniu a pri poskytovaní služby dôležitej z hľadiska radiačnej ochrany,
2. bezpečnom ukončení vykonávania činnosti vedúcej k ožiareniu na pracovisku,
3. obsahu odbornej prípravy a rozsah vedomostí a znalostí, ktoré sú potrebné na získanie odbornej spôsobilosti,
4. osobnom monitorovaní pracovníkov,
5. monitorovaní výpustí z pracoviska,
6. monitorovaní okolia pracoviska,
7. druhoch monitorovacích úrovní na hodnotenie výsledkov monitorovania výpustí a okolia pracoviska,
8. pravidlách, podľa ktorých sa stanovujú monitorovacie úrovne a všeobecné postupy pri ich prekročení,
9. zabezpečení radiačnej ochrany pri zhromažďovaní, zbere, triedení, spracovaní a skladovaní rádioaktívneho odpadu,
10. pripravenosti na núdzovú situáciu,
11. preberacej skúšky, skúšky dlhodobej stability a skúšky prevádzkovej stálosti,

b) kritériá na

1. zabezpečenie radiačnej ochrany pri vykonávaní činnosti vedúcej k ožiareniu na pracovisku s generátorom ionizujúceho žiarenia, uzavretým žiaričom a s otvoreným žiaričom,

2. bezpečné skladovanie uzavretého žiariča a otvoreného žiariča na pracovisku z hľadiska radiačnej ochrany,
 3. prijímanie ochranných opatrení v existujúcej situácii ožiarenia alebo núdzovej situácii ožiarenia.
- (2) Táto vyhláška sa nevzťahuje na vykonávanie lekárskeho ožiarenia.

Vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia

Vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 96/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o činnosti radiačnej monitorovacej siete

Táto vyhláška ustanovuje

- a) podrobnosti o činnosti radiačnej monitorovacej siete (ďalej len „monitorovacia sieť“),
- b) podrobnosti o úlohách monitorovacej siete,
- c) spôsob monitorovania radiačnej situácie v životnom prostredí,
- d) spôsob prenosu dát na hodnotenie a usmerňovanie ožiarenia obyvateľstva.

Vyhláška Úradu jadrového dozoru SR č. 170/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam rádioaktívnych materiálov, ich množstvá a ich fyzikálne a chemické parametre odôvodňujúce nízke riziko jadrovej škody

Táto vyhláška ustanovuje zoznam, množstvá a fyzikálne a chemické parametre rádioaktívnych materiálov odôvodňujúce nízke riziko jadrovej škody

- a) pri ich preprave alebo
- b) v jadrovom zariadení počas etapy vyradovania, ak sa v ňom nachádzajú jadrové materiály alebo rádioaktívne odpady v takých množstvách a s takými fyzikálnymi a chemickými parametrami a ak sa v jadrovom zariadení súčasne nenachádza čerstvé jadrové palivo alebo vyhoreté jadrové palivo.

Vyhláška Úradu jadrového dozoru SR č. 33/2012 Z. z. o pravidelnom, komplexnom a systematickom hodnotení jadrovej bezpečnosti jadrových zariadení v znení vyhlášky č. 106/2016 Z. z.

Táto vyhláška upravuje intervaly a rozsah vykonania pravidelného, komplexného a systematického hodnotenia jadrovej bezpečnosti jadrových zariadení (ďalej len „periodické hodnotenie“).

Vyhláška Úradu jadrového dozoru SR č. 30/2012 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách pri nakladaní s jadrovými materiálmi, rádioaktívnymi odpadmi a vyhoretým jadrovým palivom v znení vyhlášky č. 101/2016 Z. z.

Táto vyhláška ustanovuje podrobnosti o požiadavkách na

- a) nakladanie s jadrovými materiálmi,
- b) nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom,
- c) nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi vrátane ich tvorby,
- d) roztriedenie rádioaktívnych odpadov do tried,
- e) dovoz a vývoz rádioaktívnych odpadov,
- f) rozsah a obsah dokumentácie pri nakladaní s rádioaktívnymi odpadmi,
- g) zariadenie na nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi,
- h) evidenciu nakladania s rádioaktívnymi odpadmi.

Vyhláška Úradu jadrového dozoru SR č. 431/2011 Z. z. o systéme manažérstva kvality v znení vyhlášky č. 104/2016 Z. z.

Vyhláška ustanovuje podrobnosti o požiadavkách na rozsah, obsah, hierarchiu, štruktúru a preskúmanie systému manažérstva kvality žiadateľa o povolenie a držiteľa povolenia, ako aj podrobnosti o požiadavkách na rozsah, obsah, hierarchiu a štruktúru jeho dokumentácie, podrobnosti o požiadavkách na kvalitu jadrových zariadení, podrobnosti o požiadavkách na kvalitu vybraných zariadení a podrobnosti o rozsahu ich schvaľovania.

Vyhláška Úradu jadrového dozoru SR č. 430/2011 Z. z. o požiadavkách na jadrovú bezpečnosť v znení vyhlášky č. 103/2016 Z. z.

(1) Táto vyhláška ustanovuje podrobnosti o požiadavkách na jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení.

(2) Požiadavky na jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení musia byť splnené v etapách ich umiestňovania, projektovania, výstavby, uvádzania do prevádzky (ďalej len „spúšťanie“), prevádzky, vyradovania a v etape uzatvorenia úložiska.

(3) Súčasťou požiadaviek na jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení sú aj kritériá pre kategorizáciu vybraných zariadení do bezpečnostných tried.

(4) Táto vyhláška upravuje aj podrobnosti o hodnotení rozsahu, obsahu a vplyvov zmien, podrobnosti o vyhodnocovaní, dokumentovaní, rozsahu spätnej väzby, rozsahu a obsahu pravdepodobnostného hodnotenia jadrovej bezpečnosti a podrobnosti o sledovaných ukazovateľoch a parametroch jadrovej bezpečnosti.

Vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 545/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na zabezpečenie radiačnej ochrany pri činnostiach vedúcich k ožiareniu a činnostiach dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany

Táto vyhláška ustanovuje podrobnosti o požiadavkách na

- a) zabezpečenie kvality radiačnej ochrany,¹⁾
- b) zabezpečenie radiačnej ochrany pri činnostiach vedúcich k ožiareniu,
- c) zabezpečenie radiačnej ochrany pri preprave²⁾ rádioaktívnych žiaričov³⁾ a rádioaktívnych látok,⁴⁾
- d) zabezpečenie radiačnej ochrany pri nakladaní s rádioaktívnymi odpadmi a vyhoretým jadrovým palivom,⁵⁾
- e) uvádzanie rádioaktívnych látok do životného prostredia pri činnostiach vedúcich k ožiareniu,
- f) zabezpečenie radiačnej ochrany pri činnostiach dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany,
- g) na odbornú prípravu osôb vykonávajúcich sústavný dozor nad dodržiavaním požiadaviek na zabezpečenie radiačnej ochrany,
- h) údaje a informácie, ktoré treba hlásiť do centrálného registra zdrojov ionizujúceho žiarenia a centrálného registra dávok,⁶⁾
- i) dokumentáciu pri činnostiach vedúcich k ožiareniu.

Vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 528/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia v znení vyhlášky č. 295/2015 Z. z.

Táto vyhláška upravuje

- a) podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia obyvateľstva prírodným ionizujúcim žiarením,
- b) podrobnosti o požiadavkách na stanovenie a hodnotenie obsahu prírodných rádionuklidov v stavebných výrobkoch a v dodávanej pramenitej vode, pramenitej vode vhodnej na prípravu stravy pre dojčatá a prírodnej minerálnej vode^{1a)} a rozsah evidencie výsledkov merania,
- c) najvyššie prípustné hodnoty indexu hmotnostnej aktivity v stavebných výrobkoch a objemových aktivít vybraných prírodných rádionuklidov v dodávanej pramenitej vode, pramenitej vode vhodnej na prípravu stravy pre dojčatá a prírodnej minerálnej vode,^{1a)}
- d) postup stanovenia objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a priepustnosti základových pôd stavebného pozemku pri výstavbe nebytových budov určených na pobyt osôb dlhší ako 1 000 hodín počas kalendárneho roka a pri výstavbe bytových budov (ďalej len „stavba s pobytovým priestorom“).

Vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 524/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o radiačnej monitorovacej sieti

Táto vyhláška ustanovuje podrobnosti o radiačnej monitorovacej sieti, o jej úlohách a požiadavky na monitorovanie radiačnej situácie v životnom prostredí¹⁾ na účely hodnotenia a usmerňovania ožiarenia obyvateľstva.

Vyhláška Úradu jadrového dozoru SR č. 58/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o rozsahu, obsahu a spôsobe vyhotovovania dokumentácie jadrových zariadení potrebnej k jednotlivým rozhodnutiam v znení vyhlášky č. 31/2012 Z. z. a vyhlášky č. 102/2016 Z. z.

Táto vyhláška ustanovuje podrobnosti o rozsahu, obsahu a spôsobe vyhotovovania dokumentácie uvedenej v prílohe č. 1 zákona č. 541/2004 Z. z.

Vyhláška Úradu jadrového dozoru SR č. 57/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách pri preprave rádioaktívnych materiálov v znení vyhlášky č. 105/2016 Z. z.

(1) Táto vyhláška upravuje

- a) postup a spôsob cestnej, železničnej, vodnej a leteckej prepravy rádioaktívnych materiálov,
- b) podrobnosti o bezpečnostnej dokumentácii potrebnej na vydanie povolenia na prepravu rádioaktívnych materiálov podľa prílohy č. 2 bodu A zákona,
- c) požiadavky na zabezpečenie fyzickej ochrany prepravy rádioaktívnych materiálov,
- d) rozsah a obsah dokumentácie potrebnej na vydanie rozhodnutia o schválení typu prepravného zariadenia.

(2) Táto vyhláška sa z hľadiska limitov aktivít a materiálových obmedzení vzťahuje na tieto prepravné zariadenia s ich rádioaktívnym obsahom (ďalej len „zásielka“):

- a) bežná zásielka,
- b) priemyselná zásielka typu 1 (ďalej len „PZ-1“),
- c) priemyselná zásielka typu 2 (ďalej len „PZ-2“),
- d) priemyselná zásielka typu 3 (ďalej len „PZ-3“),
- e) zásielka typu A,
- f) zásielka typu B(U),
- g) zásielka typu B(M),
- h) zásielka typu C.

(3) Ustanovenia vyhlášky, ktoré upravujú postup a spôsob prepravy rádioaktívnych materiálov, sa vzťahujú aj na prepravu inštitucionálnych rádioaktívnych odpadov z miesta ich spracovania a úpravy alebo z miesta ich skladovania po spracovaní a úprave na miesto ukladania.